

Pedrera de guix o guixera del castell d'Òdena

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Castell d'Òdena
Emplaçament A ponent del turó del castell d'Òdena

Coordenades:

Latitud: 41.60503
Longitud: 1.63824
UTM Est (X): 386526
UTM Nord (Y): 4606820

Classificació

Número de fitxa 08143 - 207
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: No hi ha cap programa de recuperació i rehabilitació. Perill.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 6570529CG8067S0001TS

Fitxes associades:

[Torre del castell d'Òdena](#)

[Oliveres del Vicens](#)

[Castell d'Òdena i poble vell](#)

[Morera del castell d'Òdena](#)

Autoria de la fitxa

Josep-Vicenç Mestre i Casanova

Descripció

Avui en dia aquesta pedrera del castell d'Òdena presenta grans talls de roca al límit de la propietat de l'empresa explotadora.

Conserva les instal·lacions pre-industrials i industrials del procés de transformació de la pedra en guix cuit.

Història

Per arrencar la pedra de guix, en tractar-se d'una pedra compacta, calia fer-ho amb dinamita. Per això el primer procés era fer diversos forats al cingle amb una barrina curta, coneguda també com pistolet. Un home aguantava la barrina i un altre la colpejava amb un mall; després del cop el que l'aguantava feia girar una mica la barrina, per donar un altre cop a continuació. Així, mica a mica, la punta de la barrina anava fent un forat cilíndric. Un cop assolida la profunditat necessària a l'interior del forat es dipositava la dinamita que es feia explotar. En el moment que es tiraven les "barrinades" sonava una trompeta per avisar a tothom que hi havia perill.

Generalment el resultat eren grans roques de guix que els treballadors de la pedrera havien de fer més petites a cop de mall, amb l'ajut dels tascons, fins assolir les dimensions correctes per poder-les portar als forns propers i coure les pedres.

Després el guix ja cuit es convertia en pols per utilitzar-lo en la construcció.

Aquestes instal·lacions van començar a funcionar després de la guerra civil, a la dècada dels anys quaranta, quan el turó del castell fou explotat en gran part per obtenir el guix.

El 8 de juliol de 1942, es va materialitzar la venda de la finca de la Tossa del turó de la qual n'era propietari el bisbat de Vic, a favor de Ramon Casanovas Piqué.

El setembre de 1943 va començar l'explotació de la guixera del turó d'Òdena. Aquesta activitat, que va continuar al llarg de la segona meitat del segle XX, va provocar l'escapçament d'una bona part de la superfície de l'antic poble.

Bibliografia

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (1990): "El Castell d'Òdena objecte d'especulació: Procés de degradació del recinte medieval", Òdena, Butlletí d'Informació Municipal. Nova època, 19, Ajuntament d'Òdena, Òdena, pp.12-13

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (2007) Centre d'interpretació del guix: "Ara fa 50 milions d'anys". Avantprojecte museogràfic. Consell Comarcal de l'Anoia, Igualada

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (2007) Centre d'interpretació del guix a Òdena: Catalunya ara fa 50 milions d'anys. El guix: l'aprofitament tradicional d'un recurs natural. Projecte museogràfic i pla de viabilitat. Ajuntament d'Òdena, Òdena

